TOÀ ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 7 – CẦN THƠ**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-VDS	*Cần Thơ, ngày 22 tháng 8 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN KHU VỰC 7 – CẦN THƠ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thanh Mai.

Thư ký phiên họp: Bà Lâm Huệ Chi - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 7 – Cần Thơ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 7 – Cần Thơ tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Nguyệt Hân - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 8 năm 2025 tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 7 – Cần Thơ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 72/2025/TLST-VDS ngày 06 tháng 5 năm 2025, về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 65/2025/QĐST-VDS ngày 15 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Bà Lâm Thị T, sinh ngày 03/6/2000.

Địa chỉ: ấp S, xã P, thành phố Cần Thơ.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Dương Phúc N, sinh ngày 05/11/1991; Địa chỉ: ấp T, xã P, thành phố Cần Thơ, là đại diện ủy quyền theo văn bản ủy quyền ngày 02/6/2025 (có mặt)

- *Người bị yêu cầu:* Ông Thạch K, sinh ngày 08/8/2000.

Địa chỉ: ấp X, xã P, thành phố C.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*:

1/ Ông Thạch Chanh T1, sinh ngày 01/01/1970 (vắng mặt).

Địa chỉ: ấp X, xã P, thành phố Cần Thơ

2/ Bà Danh Thị H, sinh ngày 01/01/1970 (vắng mặt).

Địa chỉ: ấp X, xã P, thành phố Cần Thơ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo đơn yêu cầu ngày 06/5/2025, đơn yêu cầu về việc thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 19/8/2025 của người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lâm Thị T và tại phiên họp, ông Dương Phúc N là người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lâm Thị T trình bày: Bà T và ông Thạch K là vợ chồng, được Ủy ban nhân dân thị trấn H, huyện T, tỉnh Sóc Trăng cấp giấy chứng nhận kết hôn ngày 08/02/2021. Do cuộc sống hôn nhân không hạnh phúc, bà T khởi kiện đến Tòa án yêu cầu giải quyết ly hôn nhưng ông K đang bị bệnh tâm thần, đã điều trị nhiều lần bệnh chưa khỏi. Để thực hiện thủ tục ly hôn, bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông K bị mất năng lực hành vi dân sự, đến ngày 19/8/2025 thì bà T có đơn thay đổi yêu cầu tuyên bố ông Thạch K bị hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Chứng minh cho yêu cầu của bà T có căn cứ và hợp pháp là việc ông Thạch K bị bệnh tâm thần, có các tài liệu về việc ông K điều trị bệnh tại bệnh viện T4 tại thành phố B và kết luận giám định pháp y tâm thần số 340/2025/KLGĐ ngày 05/8/2025 của Trung tâm P kết luận hiện tại đương sự Thạch Khanh bị hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự). Đến nay bà T giữ nguyên yêu cầu tuyên bố một người bị hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi đối với ông Thạch K, đề nghị Tòa án xem xét chấp nhận.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Danh Thị H vắng mặt. Tại biên bản lấy lời khai ngày 21/02/2025, bà H có ý kiến: Bà là mẹ ruột Thạch Khanh, do mối quan hệ vợ chồng của Thạch K không tốt nên con tự tử và sau bị xuất hiện tình trạng mất trí nhớ, đã nhập viện điều trị nhiều lần từ năm 2021 đến nay tại Bệnh viện T4, thành phố B.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Thạch Chanh T1 vắng mặt và quá trình giải quyết không có văn bản trình bày ý kiến, không đồng ý cung cấp thông tin.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 7 – Cần Thơ tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Trong quá trình giải quyết, Thẩm phán, thư ký đã tuân thủ đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; người yêu cầu giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ theo quy định. Về nội dung đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Lâm Thị T, tuyên bố ông Thạch K là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do bà Lâm Thị T đang khởi kiện ly hôn với ông Thạch K nên đề nghị chỉ định mẹ ruột ông K là bà Danh Thị H là người giám hộ cho ông Thạch K và xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 7 – Cần Thơ nhận định:

[1] Về thủ tục: Theo lời khai của đương sự và tài liệu có trong hồ sơ ông Thạch K là chồng của bà Lâm Thị T, ông K bị bệnh tâm thần từ năm 2021 và được gia đình đưa đi điều trị nhiều lần nhưng chưa hết bệnh. Bà Lâm Thị T là vợ của ông Thạch K

có đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự liên quan đến ông Thạch K là đúng theo quy định tại Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự và Tòa án dân huyện T, tỉnh Sóc Trăng nay là Tòa án nhân dân khu vực 7 - Cần Thơ thụ lý vụ việc theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Ông K bị bệnh tâm thần, hiện được cha mẹ là ông Danh Chanh T2 và bà Danh Thị H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Theo kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 340/2025/KLGĐ ngày 05/8/2025 của Trung tâm P đối với tình trạng bệnh của Thạch K đã kết luận:

Về y học: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3 – ICD10), giai đoạn bệnh thuyên giảm.

Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự), do giai đoạn bệnh thuyên giảm.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2025 và kết luận giám định pháp y về tâm thần của trung tâm P về bệnh tật đối với ông Thạch T3 thì thấy yêu cầu của bà Lâm Thị T là có cơ sở nên cần chấp nhận.

[3] Về chỉ định người giám hộ và xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ thì thấy: Quá trình ông Thạch K bệnh, mẹ ruột là bà Danh Thị H trực tiếp giám hộ, chăm sóc, nuôi dưỡng và chi trả các khoản chi phí khám chữa bệnh. Trong thời gian bà H đi làm, ông Thạch K sống với cha ruột. Đối với bà Lâm Thị T là vợ và hiện đang khởi kiện ly hôn với ông K, từ chối làm giám hộ. Xét về quan hệ hôn nhân giữa ông T2 và bà H không còn là vợ chồng, về điều kiện kinh tế thì hoàn cảnh ông T2 khó khăn, không có việc làm và trong quá trình giải quyết vụ việc ông từ chối cung cấp ý kiến khi Tòa án làm việc. Trong khi đó bà H đồng ý làm giám hộ cho con là Thạch K nên căn cứ vào các Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 54 và Điều 58 Bộ luật dân sự, Tòa án chỉ định bà Danh Thị H – mẹ ruột là người giám hộ ông Thạch K và xác định quyền nghĩa vụ của người người giám hộ đối người được giám hộ theo quy định.

[4] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 7 – Cần Thơ là có cơ sở nên được chấp nhận toàn bộ.

[5] Về lệ phí: Bà Lâm Thị T là người dân tộc khmer sống ở vùng kinh tế đặc biệt khó khăn và có đơn xin miễn lệ phí. Căn cứ quy định tại điểm đ khoản 1, 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, bà T được miễn nộp lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Khoản 1 Điều 23, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 54 và Điều 58 Bộ luật dân sự. Điểm đ 1, 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban

thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" của bà Lâm Thị T.

Tuyên bố ông Thạch K, sinh ngày 08/8/2000; Địa chỉ: ấp X, xã P, thành phố Cần Thơ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Về giám hộ: Chỉ định bà Danh Thị H là người giám hộ cho ông Thạch K.

Người giám hộ có quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ (nếu có).

- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có).

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Người giám hộ có nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ.

- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự.

- Quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có).

- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp php của người được giám hộ.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lâm Thị T được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Hoàn trả cho bà Lâm Thị T tạm ứng lệ phí đã nộp 300.000 đồng theo biên lai thu số 0001894 ngày 06/5/2025 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Thạnh Trị, tỉnh Sóc Trăng.

4. Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn đó được tính kể từ ngày nhận được Quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định này được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:
- TAND thành phố Cần Thơ;
- VKSND thành phố Cần Thơ;
- VKSND khu vực 7 – Cần Thơ;
- THADS thành phố Cần Thơ;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN

Trần Thị Thanh Mai